

Szanowni goście

Druhny i druhowie , członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu miasta i Gminy Szamotuły oraz członkowie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych i mieszkańcy Miasta i gminy Szamotuły.

W roku bieżącym, który naznaczony jest tak ważnym dla Polski jubileuszem 100 lecia odzyskania niepodległości przyszło nam obchodzić jubileusz 140 lecia działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Szamotulach. Działalności społecznej, wielkiej ofiarności i poświęcenia jej członków w walce z pożarami dla dobra mieszkańców Szamotul i okolic. Dlatego w wielkim skrócie przedstawię dzieje szamotulskiej OSP by oddać hołd tym wszystkim, którzy położyli duże zasługi w służbie strażackiej, by z efektów ich bezinteresownej i trudnej pracy mogli czerpać dzisiejsi młodzi strażacy ochotnicy.

Jak powszechnie wiadomo liczne pożary w dawnych czasach wynikające z gęstej zabudowy drewnianej często powodowały niema całkowite zniszczenie miast (w Szamotulach dwa najgroźniejsze pożary wybuchły w latach 1581 i 1634 do doprowadziło do wielkiego upadku miasta) uświadamiały potrzebę powoływania organizacji przeciwpożarowych.

I tak zaczątkiem ochrony przeciwpożarowej w Szamotulach była bardzo słabo udokumentowana Obywatelska Straż Pożarna która powstała w 1860. Później, bo w roku 1877 mieszkańcy Szamotul (Polacy i Niemcy) powołali do życia Ochotniczą Straż Pożarną której działalność rozpoczęła się w roku 1878 i ta data została uznana za początek istnienia szamotulskiej OSP. Były to bardzo trudne czasy przede wszystkim ze względów politycznych. Pamiętamy, polska była wówczas pod zaborami. Stąd często dochodziło do reorganizacji. Powoływano grupy przemysłowe, przymusową straż pożarną. Polityka rządu pruskiego powodowała szykany dla członków narodowości polskiej powodując występowanie z szeregów OSP.

W latach 1914 – 1918 znowu zahamowana działalność OSP z uwagi na powołanie wielu strażaków do armii niemieckiej.

I wreszcie Odzyskanie Niepodległości Polski. We wrześniu 1919 r do straży zapisało się 47 mieszkańców Szamotul. Straż otrzymała dofinansowanie na remont sprzętu i w krótkim czasie staje się chlubą naszego miasta. Na początku do przewozu taboru i sprzętu pożarniczego używano koni które początkowo dostarczali prywatni właściciele, później utrzymywano konie wyłącznie dla straży. W roku 1927 pozyskano wreszcie wóz motorowy i pompę co bardzo wydatnie wpłynęło na usprawnienie akcji ratowniczych. W tym czasie strażnica znajdowała się koło Rzeźni Miejskiej na ul. Wodnej. W roku 1928 obchodzono bardzo uroczyście jubileusz 50 – lecia a w 1938 – 60 – lecia podczas którego otrzymała sztandar organizacyjny ufundowany przez społeczeństwo szamotulskie. Jako ciekawostkę przypomnę tylko że do roku 1938 alarmowanie straży odbywało się głównie za pomocą dzwona alarmowego zwanego „dzwonem trwogi „ odlanego w roku 1724 który znajdował się na rynku. Dzwon w tym roku, czyli krótko przed wojną zastąpiła syrena elektryczna. Wrzesień 1939 przerwał działalność szamotulskiej OSP gdyż część członków została powołana do wojska , część wysiedlona lub wywieziona na roboty do niemiec. Po wojnie

praktycznie od zera (gdyż Niemcy zrabowali całkowicie sprzęt i wyposażenie strażackie) rozpoczęto działalność w ochronie przeciwpożarowej . W roku 1947 udało się zakupić ciężarówkę a w 1948 posiadaliśmy już trzy samochody i dwie pompy, działało 39 członków czynnych. W tym czasie nastąpił okres wielkiego rozwoju OSP, oprócz gaszenia pożarów podnoszono poziom pracy organizacyjnej i szkoleniowej. Często strażacy sprawdzali się w zawodach pożarniczych zdobywając pierwsze miejsca.

I tak dochodzimy do roku 1961 gdy oddano w Szamotułach nowy budynek przy ul. Obornickiej a w roku 1964 powołano w Szamotułach Zawodową Straż Pożarną wyposażoną w nowoczesne samochody pożarnicze i nowoczesny sprzęt w tym radiotelefony. Przez następne lata zdominowani przez Zawodową Straż nadal aktywnie walczyliśmy z pożarami. Bardzo dobrze rozwija się działalność Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych , częste kontrole w gospodarstwach i na poddaszach oraz uświadamianie społeczeństwu zagrożeń pożarowych w życiu codziennym jak i na przykład przy pracach podczas zniw przynosi znaczne zmniejszenie ilości pożarów jak i ich skutków.

W roku 1968 z okazji jubileuszu 90 – lecia otrzymujemy nowy sztandar ufundowany przez społeczeństwo, a roku 1978 na stulecie istnienia sztandar zostaje odznaczony najwyższym odznaczeniem strażackim – Złotym Znakiem Związku.

Następne lata, szczególnie po roku 1985 w którym oddano do użytku gruntownie rozbudowany obiekt Komendy Rejonowej Straży Pożarnej, dysponując jednym lekkim samochodem strażackim i pompą o dużej wydajności wykonywaliśmy tylko działania operacyjne pomocnicze podczas podtopień.

2015 był to rok kiedy na nowo poczuliśmy swoją siłę. Dzięki doskonałej współpracy władarzy naszego miasta i Komendą Powiatową doszło do realizacji zadania związanego z polepszeniem bezpieczeństwa naszych mieszkańców poprzez zakup podnośnika koszowego PM 18 na podwoziu STAR sfinansowanego w całości z budżetu Gminy Szamotuły. Mając do dyspozycji wymieniony sprzęt jak również doskonałą bazę lokalową (dwa boksy garażowe) w obiekcie Komendy Powiatowej możemy realizować poważne zadania operacyjne. Od tego czasu znacznie zwiększył się napływ nowych członków. Młodych mężczyzn i kobiety którzy z dużym zaangażowaniem realizują się w częstych zbiórkach szkoleniowych oraz podnoszą swoje kwalifikacje na kursach doskonalących organizowanych przez Komendę. Aktualnie jednostka liczy 45 członków w tym 22 strażaków którzy mogą brać udział w akcjach ratowniczo – gaśniczych.

Kończąc ten bardzo krótki referat o 140 letniej historii Ochotniczej Straży Pożarnej w Szamotułach chciałbym jeszcze raz oddać hołd szamotulskim strażakom,(nie wymieniając z nazwiska, gdyż przez te lata było ich tak wielu) i powiedzieć że nadal będziemy skutecznie nieść pomoc podczas pożarów i innych zagrożeń pod sztandarem na którym najważniejszym słowem jest OJCZYŻNA.